

Bat ki skul na Tura ia ka kyrdan ba ar bad ba lai ha ka

nongiakhun uba ju wan beit sha khmat bad kane ka kyrdan ba u ioh mynta kala pynlong ia ka skul ban long kaba phra naduh u snem 2011.Ka skul ka la pynpaw ruh ia ki resut kaba khlaiñ, ha kaba baroh 63 ngut ki khynnah skul ki la pass, kynthup ia 54 ngut ha ka kyrdan ba first division.

Ka Pechon A Sangma Memorial Police Public Secondary School ka la paw ruh bas a ar ngut ki khynnah skul ba kila wan ha ka top 20, ha kaba u Tushar Das u la ioh ia ka kyrdan kaba 11 bad ka Pragati Gupta ka la wan ha ka kyrdan kaba 18.

Da kaba bynrap shuh shuh ia ka jinglah jong ka Tura, ka Sherwood School ka la don ia ar ngut ki khynnah skul kiba wan ha ka merit list, ha kaba u Adiel R Sangma bad u Churchill Leitanthem ki la ioh ia ka kyrdan ba 19 bad ba 20.

Pyntip ka MBOSE ba kan sa pynlong ia ka supplementary

ba kin peit bha ha ka website jong ka MBOSE www.mbose.in kane ka long katkum ka kyrwoh kaba la phah sha ki lad pathai khubor ha ka sngi baar.

Ka Internet ka dei ka atiar lada pyndonkam daka jingkitkhlieh ong u samla pule ba wan ha ka kyrdan ba Saw

Shillong, Iaingong 7 : U samla Nathaniel Mantre Laloo, uba ioh ia ka kyrdan ba Saw ha ka eksamin Secondary School Leaving Certificate (SSLC), ula ban jur ia ka jingnang ban pyndonkam da ka jingkitkhlieh ia ka kor Internet.

“Ka pyrthet internet ka dei ka jaka kaba don jingma ia ki samla ka shong eh ha kano ka rukom phi pyndonkam ia ka” ong u samla Nathaniel uba dei u khynnah skul ka Sevenset Higher Secondary School, Shillong.

Ula iathuh ba kumno u pyndonkam ia ka Internet bad ong “Nga pyndonkam tang na

ka bynta ki jingpule, buddien ia ki news bad peit ia ki chan-el ba kren halor ka science. Nga buddien ia ki news chan-el, scientific channel bad dei lyngba kane ba nga ioh ia ka jingshemphang bad pynkhreh ialade na ka bynta ki jingialeh ba hadien”.

Ka jingkyntu u samla Nathaniel ia la ki paralok ka long ba kin pyrkat bha ia ki jingpyndonkam ia ka internet. “Phim lah ban pyndonkam Instagram ha kane ka rta, hynrei baroh ka shong eh ba ha kano ka rukom phi pyndonkam, pynlong ia ka kum ka atiar na ka bynta ki jingpule, ym ki

Thaw histori ar tylli ki skul ha Ri-Bhoi ka sien ba nyngkong

history ban sah jingkynmaw ia kitei ki 2 tylli ki skul namar ka dei ruh ka sien ba nyngkong ba ki khynnah kitei ki 2 tylli ki skul kin ioh rung ha katei ka thup.

Ka Lasara Pynbiang Nongbri ka la ioh khur 568 marks bad ka la rung ha ka kyrdan ba 8, katba ka Daiakmen I Ka Talang, kaba wan na ka longiing kaba duk bad kaba la duh noh ia la u kpa naduh dang khynnah, ka la ioh khur haduh 555 marks bad rung ha ka kyrdan ba 20.

Ka jingioh jong kine ki arngut ka la long kum ka jingpynshlur ia kiwei pat ki samla ba wat hapdeng ka jingeh, ka dang lah ban urlong iaka jinganguud lada don ka jingminot bad ka mon.

Ka Daiakmen, kaba sah ha shnong Umroi Umdohbyrthih bad kaba la ri da la ka kmie ka Kong Sabianka Talang, ka la long ka nuksa kaba shai ba ka jingduk kam dei ka jingkhanglad ia ka jingiop. Ka kmie jong ka ka la pynpaw ia ka jingsngewkmen bad jingiaroh ia la ka khun, da kaba ong ba naduh dangrit ka Daiakmen ja ju long kaba minot ha ka jingpule bad kam ju klet ruh ban duwai bad pule Bible shuwa ban shim pat iaka kot pule.

Ha kawei pat ka liang, ka Lasara ruh ka la pynpaw ia ka jingsngewkmen kaba khraw bad ka la ong ba ka jingiaid

jingpynwit”.

Haba pynpaw ia ki jingkmn, ula ong “Ha kane ka khyllipmat, ka jingkmn kala long palat,nga hap ban ai ka burom sha U Blei, ki Kmie Kpa, ki Nonghikai bad ka skul namar ka jingkyrshan jong ki”.

Halor ka jingpynkhreh ia ka eksam SSLC, u Nathaniel ula ai jingmut “ Wat pynkut ialade ha ki kynta, pule haba phi sngew kwah pule,shimkhia ia ka. Lehkmen ia ka jingim ha skul, leh ia kaei kaba phi ieit, hynrei pynbeit ryntih ialade khamtam ha ki khyndiat bnai ba jan kut”.

U samla Nathaniel ula iathuh ba u don jingthmu ban leit pule ha ka laiñ commerce bad ban long u Chartered Accountant, da ka jingthmu ban iarap ia ki riewlum trai muluk. “Nga tip ba ka lah ban pynkyndit, hynrei nga kwah eh ban trei ia ka kam kum u Chatered Accountant bad iarap ia ki riewlum trai muluk” ula ong.

Haba kylli ia ka jingkhmih lynti, u Nathaniel ula ong “Ki nonghikai bad ki Kmie Kpa jong ngi kila khmih lynti, hynrei nga kwah ban ai ka jingkyrmen kaba palat ia ki.Nga la aiti lut bad nga kmen bad kane ka result ba nga la ioh”.

Haduh 70 lak kawei ka skul Govt. L.P mang ka sorkar ban maramot ia ki 180

lyngba ka Directorate of School Education & Literacy (DSEL) ka la khot tender ban shna ban maramot ia 180 tylli ki Govt LP skul ha kane ka jylla tang da kawei ka company”.

Ula ong ba katkum ka Tender na ki 180 tylli ki skul, 178 tylli ki dei ki Govt LP School bad kawei kadei ka Secondary School bad kawei kadei ka Higher Secondary School.

" Kawei kawei ka skul LP la

mang haduh 70.18 lak ban maramot ban shna pynbha ia ki iing skul.Katba na bynta ka Secondary bad Higher Secondary la mang 78.96 lak” ong u Bah Powell.

Halor ka jingbym ioh ryntih ki skul na kawei ka district sha kawei pat, u Bah Powell u la ong, "Na ki 180 tylli ki skul, ka Eastern West ka ioh tang 8 tylli ki skul kiba ioh ia ka Fund.Katba ka West Garo ka ioh haduh 38 tylli, ka West Jaintia ka ioh haduh 29 tylli

bad ka East khasi kaba dei ka district kaba kham heh ka ioh 19 tylli".

Shuh shuh u Bah Powell u la ong, "Ngi sngewtynnad ba ki hep kiba rit kin ioh ia ki karma klas kiba bit kiba biang hadien ba la dep ban shna pynbha ia ki, hynrei ka rukom leh jong ka sorkar ka long kumba leh shilliang namar ba kim ia ryngkat kum kiwei ki district”.

Ha kawei ka liang pat u Bah Powell u la ong, Ki don ki

skul kiba la seng da ki Balang bad ki shnong ki hap ha ka Deficit bad ki shu ioh ka jingiarap tang ha kaba iadei bad ka tulop na ka sorkar katba ka jinglut jingsep ha kaba iadei bad ki kam maramot ki hap ban lut hi.

Shuh shuh u Bah Powell u la ong, haba ka sorkar ka don pisa haduh katne katne klut kala dei ban pyrkat lang ia ki skul Deficit bad Adhoc na ka bynta ban iarap ia ruh ha kaba iadei bad ka jingmaramot.

Haba iathuh katkum ka jingioh ki Constituency u Bah Powell u la ong ba ka Mawthadraishan ka long tang lai tylli ki skul katba ka Mairang ka ioh 5 tylli ki skul.

Halor kane ka jingiarap na ka sorkar ba la mang sha ki 180 tylli ki Govt LP skul, u la kyntu ia ki bor ba dei peit kum ki managing committee ba kin da peit bniah bha ha kaba iadei bad ka jingmaramot ba kan long katkum ba la mang da ka sorkar ban pyntrei hok ia ka.

Ai jingiaroh u Myntri ia ki khynnah skul

Na ki 48,623 ngut ki samla kiba la ialeh ia ka eksam, haduh 42,228 ngut kiba la pass ia kane ka eksamin.

U la ainam ia ka jinglehbha jong ki khynnah skul ha ka eksamin Second-ary School Leaving Certificate (SSLC)mynta usnem sha ka jingpyrshang jong ka Sorkar ban shimkhia hakhamt eh ia ka pule puthi. “Ka result hi ka kren dalade, da tang 6000 ngut kiba khlem pass na ka jingdon baroh kiba iakhun ia ka eksam” ula ongmynta ka sngi Ba-ar.

U Bah Rymbui ula kyntu ia ki khynnah skul ba khlem pass ba kin shim kabu ia ka eksam SSLC Supplementary ban wan, ka ban long ha u bnai Jymmang.

“Ka don beit ka lad kaba ar Nga kyrmen ba kito kiba khlem pass ba kin shim ia kane ka lad” ula ong.

Ula pynpaw ia ka jingdon bun jait ki skul bad ki khynnah kiba pass bha, kynthup kito kiba wan na ki jaka nongkyndong.

“Kane hi ka kren halor ka jingpyrshang jong ki skul bad ka Sorkar ban pynbha ia ka

pule dangle” ong u Bah Rymbui haba ainam ia ki sienjam bala shim da ka Sorkar, kynthup ka jingwanrah ia ki help book.

U Bah Rymbui ula ong “Naduh u snem 2018, ngi la shimkhia hakhamt eh ia ka kam pule puthi, pynbeit ia ki jingeh bad pynkylla ia ka rukom treikam na ka bynta ka bit ka biang ki khynnah skul” ula ong haba bynrap “Ngin iai bteng ban pynbeit iaki jingduna, bad pynthikna ba ki khynnah skul jong ngi, kin ioh ia kaba bha tam”.

Donkam ba ki nongmihkhmat kin dei ki nongthaw

iadei dur bad ka jinglong jingman jong ka jylla”.

Utei u nongialam ka JNC u la ong ruh ba kane ka jingpynlong rally ka Jaiñtia Coal Miners and Dealers Association mynta ka sngi ka dei tang ka jingsdang bad kyntu ruh da kaba ong ba ai ba kane ka ding kan pyn pluh ha ka jylla baroh kawei, ha kajuh ka por u la ai ka jingiaroh ia baroh ki nongialam ka JCMDA hapoh ka jingialam u President u Bah Borin Shadap bad kitbok kitrwiang ruh ba ka Association kan nang lah ban iaid shakhamt ha ka kam kaba na ka bynta ka jingbit jingbiang ki paidbah ka district kiba im kamai ha iing ba sem da ka kam dewiong.

U tei u nongialam ka JNC u la ong ruh sha baroh ki paidbah ba, “Ai ba ka jingdon lang jong ngi hangne kan pyni ba ngi thngan ym tang ia ka kam tih dewiong, hynrei ngi thngan ruh ia kata ka aiñ kaba iadei dur bad ka kam dewiong," da kaba kyntu ruh ia kiba thaw aiñ ba ki dei ban da bisnar bha ba ka aiñ kaba ki shna kam long kaba lah ban iada ruh ia ka lawei ka ban wan, u kyntu ruh ia ki paidbah ba kin ai ka jingiatreilang haduh ban da poi sha ka thong ban pynurlong ia ka jingdawa ban ioh biang ka lad ban tih bad shalan dewiong.

"Ki don ki jingjia kiba ju jia ha ki jaka trei dewiong ne ki accident ha ki jaka tih dewiong ha kaba ka sorkar ka la kem bad ong ba thung ia ka kynhun tohkit, hynrei haduh mynta ym pat don satia kata ka tohkit, kaei kaba pynlong ia ngi ban trei tuh ne trei buhrieh ne trei beaiñ, kane ka dei ka jingkylli kaba

677 tylli post nonghikai L.P ki sah khongreng ha ki

(MTET) bad DI.Ed.Balei ba pynslem ia ka jingthungkam".

U Bah Powell ula ai nuksa ia ka skul Lower Primary ka Sorkar ha Eastern West Khasi Hills kaba don tang iwei I nonghikai, kaba la hap khang ia palat lai taiew hadien ka jingpynkynriah kam noh ia i nonghikai.

Ula ai jingmut ban pynbeit ryntih ia ka jingbuh nonghikai bad ong “Ki don ki

skul ba don tang 10 ngut ki khynnah bad arngut ki nonghikai katba kiwei kiba don palat 100 ngut ki khynnah ki don hi tang arngut ki nonghikai.Ka Tnad Pule Puthi ka dei ban pyniasoh lang ia ki nonghikai na ki skul ba duna khynnah bad kito kiba bun khynnah, ban pynthikna ia ka pule puthi kaba biang ia baroh”.

U Bah Powell ula ban jur

"Ki khynnah skul jong ngi ki don hok ban ioh ia kaba bha tam. Nga kyrpad ia ka Sorkar ban leh eiei noh mardor ha kaban pynbeit ia kane ka kam".

Haba nujor mynta ka sngi ba mih ka result SSLC ha kaba ki skul jong ki Balang bad ki skul jong ki riew shimet ki pass bha bad wan ha ki kyrdan ba ha khmat, u Bah Powell u la ong lehse dei na kine ki daw ba ki skul jong ka sorkar kim da paw bha.

U MDC u dei ban pyndonkam da ka song pisa

ong “Kum u MDC, u ruh u don la ka jong ka skhim ban maramot iingskul. Kumta, u dei ban mang kham bun ka pisa na la ka jong ka skhim”.

U Myntri ula iathuh ia ka jingpyrshang jong ka Sorkar da kaba ong, “Ngi la mang 186 tylli ki skul hapoh ka Mission-IV, bad kane kan dang bteng.

Ngi la pyrshang kat kaba lah bad ki kam kila nang iaid”.

U Myntri ula ban jur ia ka

jingdonkam ban iatreilang da kaba ong “Nga kyntu ia baroh ki kynhun ba don bynta, ban iasnohkti lang bad ka Sorkar. Ha ka jaka ban shu kynmoh, to ngin ai jingiaroh ruh ia ki lynti ba la shim da ka Sorkar bad ban iatreilang na ka bynta ka jingmyntoi ki khynnah skul”.

Ula ai nam ia ka jinglong nongialam u Myntri Rangbah ka Jylla Conrad K Sangma bad ong “Lada ym dei na u

Da ki hajar mih ki paidbah sha ka rally ka JCMDA

ki dukran rit kiba naduh Ladrymbai ter ter shaduh Khliehriat ki la khang lut namar ki nong die dukan ruh ki la wan ban ia shimbynta lang ha kane ka jingiaid rally paidbah.

Ha shwa ban sdang ia ka rally ka JCMDA ka la pynlong shwa ia ka jingialang paidbah ha madan Teilang Play Ground ha Dkhiah bad nangne pat ki la sdang ban ia iaid paidbah naduh Dkhiah shaduh ophis u Deputy Commissioner sha Khliehriat bad ki nongialam jong ka Jaiñtia Coal Minners and Dealers Association (JCMDA), u Bah Borin Shadap u la ong ba kane ka sienjam ka dei tang ka jingsdang bad lada ka sorkar kam sngap ia kane ka sur u paidbah ha kaba iadei bad ka trei ka ktah ka Association kan sa shim da kiwei pat ki sienjam bad ruh lada dawa ka kam hap ban tur wat shaduh Secretariat ruh.

U Legal Adviser jong ka Jaiñtia Coal Minners and Dealers Association (JCMDA), u muktiar Kerlang Ksoo, u la ong, "Na ka por sha ka por ka Association ka donkam ia ka jingiatreilang ban ki paidbah, namar haba peit mynta ka jingkhang dewiong ka la ktah shibun ia ki paidbah naduh ka iohkam iohjam, ka pule puthi, ka die ka thied, ka la ktah ia ka ioh ka kot, kumta ka khubor kaba ngi phah sha ka sorkar ka long ba baroh shikatto bunsien ka sorkar ka khot ia ki seng dewiong ba iakren hynrei ka shu sah tang ha ka jingiakren bad kaei kaba ngi donkam ha kane ka por ka dei kata ka jingiakren kaba seisoh bad ka That Mining and Geology jong ka sorkar jylla,

"Kumta ngi kyrpad ia ka sorkar ba kan pyliait noh ia u dewiong kaba da ka lynti, namar ngi sngewthuh ba kine ki SOP, ki Policy bapher bapher ba la pynmih bad ha kane ka kynti ngi la pyrshang wat ia kane ka jingtih dewiong Scientific mining kaba 100 hectar ka jaka hynrei ha ki por ki ban wan yn sa nang pynrit ia ki jaka tih dewiong na ka 100 hectar khnang ba kan iahap bad ki nongshong shnong kiba na kane ka thaiñ, hooiid katba ym pat mih ka kynrum kynram ka sorkar ka iaïd beit hynrei ynda la mih ki kynrum kynram ka jingkynnoh ka leit sha ki paidbah, shah kem u paidbah sha lum sha wah, shah kem ki kali, wan ka jingkyrduh ha ka thaiñ bad kaba sngewsih eh ban ong ba haba long kumne nga iohi ba wat na ka liang ki nongmihkhmat bad ki heh ba don ha Secretariat kim don ka jingkitkhlieh eiei ia kane ka kam ialam lynti ia ki paidbah ba kumno ban iaïd lynti nangne shakhamt”.

Haba kren bad pynsngew ia ka rai ka Iingbishar ba donburom ka Supreme Court kaba la mih myn ha ka u bnai Naitung jong u snem 2019, u Bah Ksoo u la ong ba ha ka jingshisha la plie ia ka lad ka lynti ia ka sorkar ban pynwandur ia kane ka jingeh ki paidbah ha kaba ka iingbishar ka la ong ba ia ka kyndew ka shyiap kaba don shaph bad kaba don shalor ruh kan dei ka hok longtrai ki brieve, kane ka lah ban long ba ka sorkar ka la shim ia ka bynta ba katto katne ban pyntreikam na ka bynta ki jingmyntoi jong ka hi, utei u muktiar Ksoo, u la ong shuh shuh ba kane ka kam Policy Making jong ka sorkar ka mih

u la pynpaw ruh bun ki jingshah ktah bad kynduh jingeh ki paidbah, ki longiing long sem na ka daw ka jingbym iohlad shuh ban tih bad shalan ia u dewiong, namar kane ka kam dewiong ha East Jaiñtia Hills District naduh ki por ba mynshwa eh ka dei ka kam kaba ki brieve ki im ja kpoh bad im kamai bad kumta ka jingshah khang ban tih dewiong, kaha 100 hectar ka jaka hynrei ha ki por ki ban wan yn sa nang pynrit ia ki jaka tih dewiong na ka 100 hectar khnang ba kan iahap bad ki nongshong shnong kiba na kane ka thaiñ, hooiid katba ym pat mih ka kynrum kynram ka sorkar ka iaïd beit hynrei ynda la mih ki kynrum kynram ka jingkynnoh ka leit sha ki paidbah, shah kem u paidbah sha lum sha wah, shah kem ki kali, wan ka jingkyrduh ha ka thaiñ bad kaba sngewsih eh ban ong ba haba long kumne nga iohi ba wat na ka liang ki nongmihkhmat bad ki heh ba don ha Secretariat kim don ka jingkitkhlieh eiei ia kane ka kam ialam lynti ia ki paidbah ba kumno ban iaïd lynti nangne shakhamt”.

Haba kren bad pynsngew ia ka rai ka Iingbishar ba donburom ka Supreme Court kaba la mih myn ha ka u bnai Naitung jong u snem 2019, u Bah Ksoo u la ong ba ha ka jingshisha la plie ia ka lad ka lynti ia ka sorkar ban pynwandur ia kane ka jingeh ki paidbah ha kaba ka iingbishar ka la ong ba ia ka kyndew ka shyiap kaba don shaph bad kaba don shalor ruh kan dei ka hok longtrai ki brieve, kane ka lah ban long ba ka sorkar ka la shim ia ka bynta ba katto katne ban pyntreikam na ka bynta ki jingmyntoi jong ka hi, utei u muktiar Ksoo, u la ong shuh shuh ba kane ka kam Policy Making jong ka sorkar ka mih

pynban ka kynrum kynram kiba ki paidbah kim sngewthuh sngewthaw shuh kiba la i kumba wat lada la pyliait ka Supreme Court myn ha ka 2019, kumjuh ruh lyngba ka iingbishar High Court ki don ki ejahar ne ki case kiba iadei bad kane ka kam trei dewiong ha kaba ka High Court na ka por sha ka por ka la bthah ia ka sorkar ban leh noh ia kaba donkam, ban shna noh ia ka policy kaba biang hynrei haduh haduh mynta na ka liang ka sorkar lyngba ka jingtah ka iingbishar kam pat ai satia kano kano ka policy ban treikam ha ka kam dewiong, wat ha ka jingialang ba la pynlong ha u snem 2021 ba la pynlong ha Shillong la khot ia ki nong aplai mining lease, la khotlang ruh ia ki riew paidbah bad ki heh kiba na ki tnat sorkar ban pynsngew ia ka Central Mining Design (CPMDI) kaba dei ka agency kaba ban shna ia ka mining policy la ong ba ha kane ka jingshisha kiba katkum ka aiñ donkam 10 square kilo mitar ban shna ia ka mining policy da kaba bisnar bniah ia ka jinglong jingman ha Meghalaya, hynrei ym lah ban leh ia kane, na kata ka daw ka sorkarka la pyrshang noh da ka 1 kilo mitar square hynrei kane ruh ka long kaba eh ban pyntreikam hapoh ka jylla, ha kane ka kynti la pyrshang noh da kane ka 100 hectar ka jaka hynrei ha ki por ki ban wan yn sa nang pynrit shuh shuh khnang ban kam dup iahap bad ka jingbit jingbiang ki nongshong shnong ka thaiñ.

Kumjuh ruh na ka liang ki longkmie kiba na East Jaiñtia Hills District, kiba ju im ja bad pyndap ia ka iing ka sem da ka kam dewiong, ha kaba ki ju thep maw bad jied maw dewiong, ki la pynpaw ka jingsngew diaw namar ka jingshah ktah ka ioh ka kot naduh ba khanglad ban tih bad shalan dewiong, ki la ong ba ka ktah ia ka pule puthi ki khun, ktah ia ka jingiaidei hapoh ki longiing longsem bad bunsiem ka pysakma ia ki khun ruh ha kaba ki khun ki hap ban mih na iing bad leit wad jingtrei shabar, wat shabar ka jylla ruh, ki longkmie ki la ban jur ia ka sorkar ba kan sngewbha ban pyrkat lem ban plie noh ia ka jingtrei dewiong khnang ban wanrah biang ia ka jinglong jingman kaba bit ba biang kumba ki ju long mynshwa ha kito ki por ba dang plie ia u dewiong.

Kiba la ai jingkren ha ka jingialang ki kynthup u ruh u Secretary jong ka Synjuk Waheh Shnong East Jaiñtia Hills District, u Bah Leningstar Rymbai, u Bah Never Lamurong uba mihkhmat na ka Elaka Subtaga, u Bah Rimon Rymbai, uba mihkhmat na ka Elaka Rymbai, u President jong ka Jaiñtia National Council, u Bah Sambormi Lyngdoh, u MDC na Bataw, u Bah Joinriwell Pyrtuh, u President barim jong ka JCMDA, u bah Balong Swer bad kiwei kiwei, ia ka jingialang la pyniaïd da u Vice President JCMDA u Bah Justine Dkhar.

Ha kane ka jingialang ha Dkhiah la ia don ryngkat lang ruh u MP barim u Bah Vincent Pala, ki MDC kiba na East Jaiñtia Hills District ba kynthup u Bah Lasky Rymbai, u Bah Krison Langstang bad kiwei kiwei.

^[1] Uteu u nongialam ka JNC u la ong ruh ba kane ka jingpynlong rally ka Jaiñtia Coal Miners and Dealers Association mynta ka sngi ka dei tang ka jingsdang bad kyntu ruh da kaba ong ba ai ba kane ka ding kan pyn pluh ha ka jylla baroh kawei, ha kajuh ka por u la ai ka jingiaroh ia baroh ki nongialam ka JCMDA hapoh ka jingialam u President u Bah Borin Shadap bad kitbok kitrwiang ruh ba ka Association kan nang lah ban iaïd shakhamt ha ka kam kaba na ka bynta ka jingbit jingbiang ki paidbah ka district kiba im kamai ha iing ba sem da ka kam dewiong

^[2] Uteu u nongialam ka JNC u la ong ruh sha baroh ki paidbah ba, “Ai ba ka jingdon lang jong ngi hangne kan pyni ba ngi thngan ym tang ia ka kam tih dewiong, hynrei ngi thngan ruh ia kata ka aiñ kaba iadei dur bad ka kam dewiong," da kaba kyntu ruh ia kiba thaw aiñ ba ki dei ban da bisnar bha ba ka aiñ kaba ki shna kam long kaba lah ban iada ruh ia ka lawei ka ban wan, u kyntu ruh ia ki paidbah ba kin ai ka jingiatreilang haduh ban da poi sha ka thong ban pynurlong ia ka jingdawa ban ioh biang ka lad ban tih bad shalan dewiong

^[3] "Ki don ki jingjia kiba ju jia ha ki jaka trei dewiong ne ki accident ha ki jaka tih dewiong ha kaba ka sorkar ka la kem bad ong ba thung ia ka kynhun tohkit, hynrei haduh mynta ym pat don satia kata ka tohkit, kaei kaba pynlong ia ngi ban trei tuh ne trei buhrieh ne trei beaiñ, kane ka dei ka jingkylli kaba